

Jeg ved, hvilke planer jeg har lagt for jer, siger Herren, planer om lykke, ikke om ulykke, om at give jer en fremtid og et håb. Råber I til mig, og går I hen og beder til mig, vil jeg høre jer. Søger I mig, skal I finde mig. Når I søger mig af hele jeres hjerte, er jeg at finde, siger Herren.

Jer. 29,11-13

Jesus sagde nu til de jøder, som var kommet til tro på ham: »Hvis I bliver i mit ord, er I sandelig mine disciple, og I skal lære sandheden at kende, og sandheden skal gøre jer frie.« De svarede ham: »Vi er Abrahams efterkommere og har aldrig trællet for nogen. Hvordan kan du så sige: I skal blive frie?« Jesus svarede dem: »Sandelig, sandelig siger jeg jer: Enhver, som gør synden, er syndens træl. Men trællen bliver ikke i huset for evigt, Sønnen bliver der for evigt. Hvis altså Sønnen får gjort jer frie, skal I være virkelig frie. Jeg ved, I er Abrahams efterkommere; men I vil have mig slået ihjel, fordi mit ord ikke når ind til jer. Jeg siger, hvad jeg har set hos Faderen; og I gør også, hvad I har hørt af jeres fader.«

Joh. 8. 31-36

Inden jeg læser evangeliet og holder en prædiken om frihed, vil jeg sige – ikke mindst til jer, der lytter med udenfor kirken, at hele min prædiken er blevet oversat til engelsk, da jeg kan forstå, at der traditionen tro deltager flere udenlandske repræsentanter.

Oversættelsen er kopieret sammen med oversættelse af de tekster og bønner, der bliver læst højt.

Og håber jeg i et passende antal eksemplarer.

Så hvis du kan se, at din sidemand ikke forstår, hvad der bliver sagt, så tak om du vil være behjælpelig med at finde et ark med en engelsk oversættelse hos kirketjeneren eller en af sognets sognepræster, som også er med her i dag. (I kan kende dem på præstekjolen)

4.maj gudstjeneste – Svinø kirke -

15-636-ny salme: vi synger om freden - 266

Jer. 29,11-13 + Joh. 8. 31-36

Hvis Sønnen får gjort jer frie – så skal I være virkelig frie,
siger Jesus i den tekst, som vi lige har hørt.

Men hvad vil det egentlig sige at være fri?

Det er et emne, som er oplagt at tale om i dag 4. maj – 80 året for befrielsesdagen. En dag hvor mange traditionen tro sætter lys i vinduerne og mindes dengang for 80 år siden, da Montgomery meddelte at de tyske trupper i Holland, Nordvesttyskland og Danmark havde overgivet sig.

Vi mindes at Danmark blev befriet for 80 år siden. Og her på stedet på Svinø kirkegård mindes vi også de unge mennesker, der under 2. verdenskrig gav deres liv i kampen for denne frihed. Og nu ligger begravet her på kirkegården.

Danmark blev befriet. Men hvordan forvalter vi den frihed vi har fået? Og hvor frie er vi egentlig, når det kommer til stykket. Slår man ordet frihed op et leksikon eller en ordbog står der at frihed er en tilstand, hvor man selv bestemmer uden at være kontrolleret af andre.

Vi taler om det enkelte menneskes ret til frihed – ret til at realisere sig selv - politisk frihed, økonomisk frihed, seksuel frihed, frihed til at uddanne sig, frihed fra sygdom, ordets frihed, pressefrihed og meget andet.

Der står i Det Nye Testamente at den fuldkomne kærlighed driver frygten ud. Men problemet er, at vi mennesker langt fra

altid er fuldkomne i vores kærlighed – og det sker derfor at vi lader frygten styre den måde, vi indretter vort liv med hinanden på. Og når det sker, så har friheden ringe kår – og det uanset, at vi som land - som folk på papiret er frie.

Der findes en lille historie om en russisk langtidsfange, som en dag fik sin frihed. Men det viste sig, da han kom ud, at han ikke rigtig kunne findes sig tilpas uden for fængslet. Han indrettede sit værelse som en celle og gik ikke meget udenfor sin dør. Han brugte en del af sin tid til at ”fængsle” små stykker ståltråd, som han bøjede sammen og puttede i en flaske. Da flasken var fuld, knuste han den for at give ståltrådsstykkerne deres ”frihed”, men de rettede sig ikke ud. De havde mistet deres fjeder kraft. Skønt fri var de bundne.

Og det samme gjaldt ham selv – han var sat i frihed –han var ikke længere i fængsel – men alligevel var han stadig bundet. Bundet af sin fortid – låst fast i gamle vaner. Bundet af frygten for fremtiden.

Vi er frie – vi lever i et frit land – og vi kan gå ud fra kirken her til aften som frie mennesker, ja nogle står allerede udenfor kirken – som frie mennesker.

Men at være sat fri at have modtaget syndernes forladelse og Guds velsignelse betyder ikke, at man så bare uden videre lever som et frit menneske.

For selvom vi udadtil måske er frie – Danmark er ikke besat – vi er ikke i fængsel – vi er ikke bundet på hænder og fødder, så er virkeligheden den, at vi ofte handler som ufrie.

Apostlen Paulus, der som ung mand forfulgte de kristne – og senere i sit liv blev kristen. Han udtrykker det faktum at vi ikke er frie - ved at sige: det gode som jeg vil, det gør jeg ikke og det onde som jeg ikke vil, det gør jeg.

Viljen til at gøre det gode har vi måske nok – men at gøre det gode formår vi ikke altid og hele tiden. Det sker at vi får sagt og gjort ting som sårer andre – det sker at vi lader os styre af vrede og frygt i stedet for glæde og kærlighed.

Hvis Sønnen får gjort jer frie – så skal I være virkelig frie, siger Jesus. Kristendommens budskab er kort sagt et budskab om frihed.

Men at være fri i en kristen sammenhæng indebærer paradoksalt nok, at man er bundet. ”

Bundet til Kristus – til den sandhed, han er og står for.

Bundet til Gud og bundet til sine medmennesker. Det er at være sat ind i en sammenhæng – hvor det ikke er dit ego, der er eller skal være centrum, men kærligheden.

Apostlen Paulus i sin tid sagde også, at enhver som er kristen er kaldet til frihed. Kun én eneste grænse er der for denne frihed og det er den grænse, som hensynet til ens medmenneske sætter. ”*I blev kaldet til frihed; sagde han – men ikke friheden*

som påskud til at udfolde jeres eget selv – tværtimod. I skal tjene hinanden med kærlighed. Hele loven er opfyldt i det ene ord: Du skal elske din næste som dig selv”.

Der er i den senere tid blevet talt om åndelig oprustning. Vores statsminister har efterlyst åndelig oprustning. Og jeg deltog i ugen op til påske i P1 debat, hvor det spørgsmål blev berørt.

Hvad vil det egentlig sige – åndelig oprustning? Det giver associationer til krig og våben – skal vi opruste, så vi kan være klar til kamp? Både ja og nej.

Der er tale om en oprustning og udvikling, som paradoksalt nok sker ved at vi nedrufter, at noget i os afvikles og brydes ned.

Hvad er åndelig oprustning? Jeg fik i programmet bl.a. sagt, at det bl.a. er at bede sit Fadervor dagligt – det er at gå i kirke og høre det ord, der opbygger eller opruster os i grunden. Som kan give nyt mod og nyt håb.

Det er også at læse I Bibelen og bede Gud om at vejlede dig i det ved Helligånden.

Ja, det gælder om at vi lader os fylde af Ånden – kærlighedens ånd – Jesu ånd – sjælesørgeren fra det højes ånd – glædens ånd - fredens ånd.

Ja, Der står i Det Nye Testamente at Herren er Ånden, og hvor Herrens ånd er, dér er frihed” (12. Kor.3,17). Og den frihed der er tale om er ikke en frihed til at trampe på andre –det er ikke en

frihed, der lader sig kue af frygt for terror – eller en frygt for, hvad andre mener om mig.

Der er tale om en frihed, der er præget af kærlighed og omsorg for andre og en tro på fremtiden trods alt. Der er tale om en frihed – der giver frimodighed – dvs.. frihed til at være modig. Frihed til at sige ja og nej, når det er nødvendigt.

Jeg vil slutte min prædiken af med at læse lidt op fra et lille hæfte fra krigens tid, som er skrevet af min farmor Hilde Thorbjørn Hansen, og som jeg blev opmærksom på i forbindelse med, at jeg blev bedt om at medvirke i DR serien ”min fars krig”.

Der er tale om små dagbogslignende beretninger fra krigens tid alle skrevet med min farmors fine skråskrift. Fortællingerne er fortalt af henholdsvis min farmor, min farfar, min ældste farbror Leif Thorbjørn Hansen og min far Per Thorbjørn Hansen, som desværre alle er døde nu.

De var alle engageret i modstandskampen. Min familie havde et hemmeligt trykkeri i deres hjem på Resedavej i Gentofte, og min farfars bror - Palle Hansen, som også var modstandsmand - blev dræbt, inden han nåede hjem fra ophold i koncentrationslejren Neuengamme. En af hans venner var den tidligere leder af museet i Frøslevlejren Hans Bruun.

Hans Bruun har fortalt, hvordan Palle blev skudt i fangetoget, medens han lå ved siden af: ”Solen glimtede gennem det lille

hul, som projektilet havde efterladt i vogntaget, og fandt hvile på min døde kammerat”.

Jeg har aldrig mødt Palle – min bedstefars bror, og jeg har aldrig mødt min farfar Knud Thorbjørn Hansen. Men jeg har fundet hans notat fra den 4. maj for 80 år siden, hvor han skrev følgende:

Fredag en 4. maj kl.20.30 skulle jeg efter sædvane hjemmefra, da jeg levede ”under jorden” snart det ene sted, snart det andet og Hilde var som sædvanlig ikke glad for, at jeg ville vente til radioen fra London, da der jo var al mulighed for at afhentning af Gestapo.

Da hørte vi, at Tyskland har kapituleret i Danmark, Holland og Belgien og Nordtyskland. Fjendtlighederne skal indstilles fra kl.8 dansk tid den 5. maj! Kong Christian og den engelske nationalsang blev spillet i radioen. Stor begejstring! Vi kunne knap tro vores egne øren, ikke desto mindre lukkede vi vinduer og døre op for at omgivelserne også skulle deltage i vores glæde. Rundt omkring lød radioen ligeledes fra åbne vinduer. Vi råbte Hurra! og kyssede hinanden. ”Flaget frem”! råbte jeg. Leif kom styrtende hjem. Og så gik Dannebrog til tops.

Folk var faret ud og stod ved havelågerne, jublede og græd og råbte tillykke til hinanden.

-

Så vidt den mere personlige beretning.

Sådan er der stadig mange danskere -som gemmer på personlige fortællinger – fortællinger, barske historier fra dengang, som bør gemmes for eftertiden.

For de kan minde os om, at frihed ikke er en selvfølge. Men noget vi skal sætte pris på og værne om.

For 80 år siden ringede kirkeklokkerne en hel time d. 5. maj – kl.8-9, det kan jeg se ud af mine farfars dagbogslignende noter. I morgen vil vi markere dagen ved at der vil blive ringet i et kvarter med kirkelokkerne over hele landet – mellem kl.12 og 12.15.

Vi mindes på den måde, at Danmark eller det meste af Danmark blev befriet i 1945 – og vi viser med vores lys og med dette specielle arrangement her i Svinø og med klokkeringningen i morgen, at vi ved at det at leve i et frit land ikke er nogen selvfølge.

Sagt med nogle ord af vores kirkeminister Morten Dahlin, der begrundet klokkeringningen bl.a. med disse ord;

”Vi lever i en tid, hvor der er brug for håb og samhørighed. Hvor vi minder hinanden om, at selv i svære situationer er der muligheder for at komme styrket ud på den anden side”

Jeg vil slutte min prædiken i aften med at sige -

Ære være de mænd og kvinder her og i resten af Danmark såvel som i udlandet - som kæmpede for friheden og var med til at sørge for at tyskerne trak sig ud af Danmark –Nogle har givet

deres liv, er død, så andre kunne leve. Og det er tilfældet med de 62 allierede flyvere, som er begravet her på Svinø.

Ære være deres minde i Jesu navn Amen.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader Søn og Helligånd, Du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen. i Jesu navn Amen.

Kirkebøn

Fredens Gud. Gud Fader, søn og Helligånd

Som en lærke, der letter i brystet,

Sådan er vores land, hvor der er godt at leve.

Nu beder vi dig. Gå med os ud i de lyse nætter.

Lad os drømme om fred og om jorden som et sted,

Hvor ingen skal være bange for at færdes.

Gud velsign Danmark Velsign verden

Lad os ikke bare drømme – men giv os mod og styrke til at leve, elske, tro og håbe.

Ja, vær med os nu i denne time. Gennembryd vores verden, oplys vores mørke med din nåde.

Gud, vi beder om fred i verden. Vi beder for alle, som lider under krig, terror og trusler om vold, de hjemløse og landflygtige. Vær med enhver som har mistet en eller flere de holder af – trøst dem og styrke dem i deres sorg.

Vi beder dig for alle forfulgte og alle forfølgere; for vores Venner og fjender.

Vi beder dig for de danske landsmænd og de allierede som befinder sig udenfor landets grænser. De udsendte soldater, nødhjælpsarbejdere, beredskabsfolk, politi og andre, som gør tjeneste for fred og retfærdighed ude såvel som hjemme.

Vær med dem og støt dem i den vigtige opgave, de udfører.

Vær med kristne brødre og søstre, som bliver forfulgt fordi de bekender, at de tror på dig. Gud, vi beder dig for alle, der har fået magt og ansvar og viden betroet: Giv dem troskab og visdom, så de træffer de rette beslutninger, forvalter mulighederne til gavn for de svage og til at tjene andre mennesker. Vi beder for Frederik den Tiende, Dronning Mary, Kronprins Christian, Dronning Margrethe og hele det kongelige hus, Giv dem og os alle din nåde, fred og

velsignelse og nu og altid del i dit evige liv. i Jesu navn
Amen.

Indgangskollekt

Gud, i aften er glæden en lærke
der letter over majgrønne marker
og svinger sig fra jord til himmel
med sin sang om liv og fred.

Det er forår, og Danmark er frit.

Tak for alle stemmer, der løfter sig i koret
og bliver et væld af vilje.

Lad vores sang finde vej til mennesker på flugt,
til torturkamre og kommandorum.

Vi vil synge frygten bort
og overdøve verdens råben efter magt og hævn.

Lad våbnene sænkes og øjne mødes.

Gør verden til et kor for alle stemmer.

Lad os synge hjertet varmt og håbet frem.

Velsign verden fra pol til pol.

Velsign Danmark fra sund til klit.

fra evighed til evighed

Amen.